

Název materiálu:
Zpráva o činnosti SIC za rok 2017

Předkládá:
doc. Ing. Petr Heřmánek, Ph.D.
prorektor pro školní podniky a vnější vztahy

Vypracovala:
PhDr. Hana Landová, Ph.D.
ředitelka SIC

Zdůvodnění:

Materiál je předkládán
v souladu s plánem práce kolegia rektora.

Návrh usnesení:

Kolegium rektora bere předložený
materiál na vědomí.

1. Změna vedení a organizační struktury SIC v roce 2017

Rok 2017 byl pro Studijní a informační centrum (dále jen SIC) rokem zásadních změn týkajících se vedení. Od 1. 9. došlo ke změně ve vedení Oddělení knihovních služeb (OKS). Bc. Marie Konečná nahradila PhDr. Helenu Čedíkovou, která odešla do důchodu. Ke stejnému datu převzal Oddělení Fondů (OF) Mgr. Dominik Bláha, poté co Bc. Bohdana Minářová na vedení oddělení z osobních důvodů rezignovala.

S účinností od 20. 10. 2017 nastoupila – na základě výběrového řízení - na pozici ředitelky SIC PhDr. Hana Landová, Ph.D. V této pozici nahradila dosavadního ředitele SIC Ing. Daniela Nováka, CSc. Na základě této změny byla navržena nová organizační struktura SIC a ustanovení dva nové vedoucí oddělení: Mgr. Kristýna Paulová převzala Oddělení informační podpory a vzdělávání (OIPV), které do té doby vedla dr. H. Landová. Ing. Novák se stal vedoucím nově vzniklého oddělení Kartové centrum, eshop, archiv.

V tuto chvíli je personální situace v rámci SIC stabilizovaná a všechna oddělení, včetně sekretariátu ředitelky, pracují na každodenních agendách a zároveň na přípravě koncepce rozvoje SIC, která bude zpracována v průběhu roku 2018.

2. Zkvalitňování služeb, fondů a prostor SIC v roce 2017: vybrané aktivity

Kromě běžných zajišťovaných jednotlivými odděleními SIC vybíráme níže významné momenty roku 2017, které vedly k zásadnějším změnám, rozšíření či zkvalitnění poskytovaných služeb, nabízených informačních zdrojů či dostupných prostor SIC.

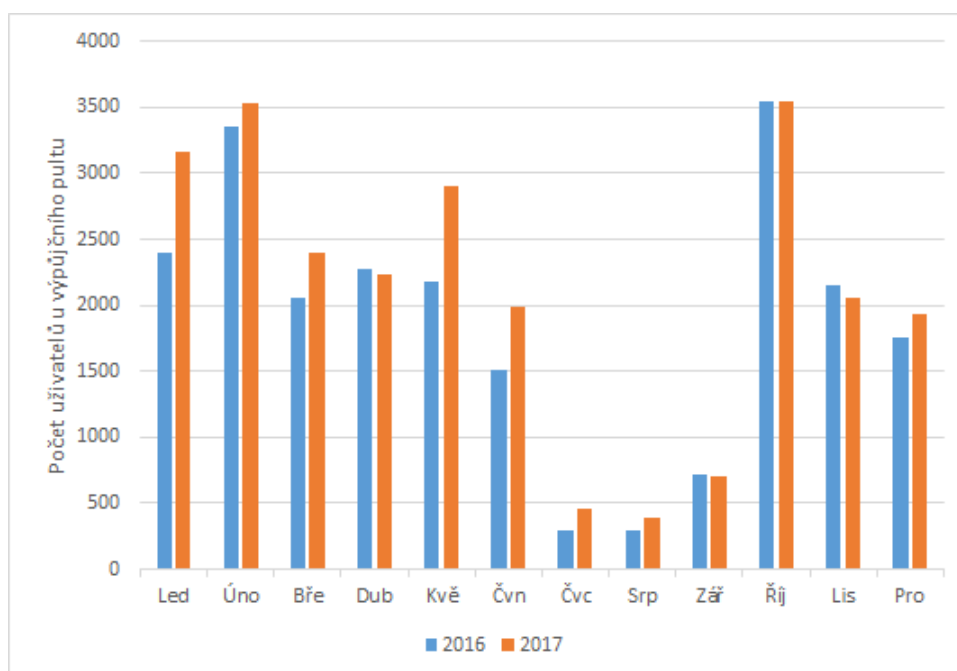
Jednalo se zejména o následující momenty:

- Rozšiřování kolekcí elektronických knih (s. 5).
- Zapojení do projektu CzechELib: nový způsob financování elektronických informačních zdrojů pro roky 2018 – 2022 (s. 7).
- Zpřístupnění počítačové studovny uživatelům a přístup do vybraných studoven na karty (s. 10)
- Spolupráce s Knihovnou Antonína Švehly (s. 15).
- Zapojení do projektů OP VVV (s. 14).
- Výzkum potřeb studentů kombinovaného studia v oblasti informačního vzdělávání (s. 12).
- Rozšiřování portofolia vzdělávacích akcí SIC (s. 12 – 13).

SIC v roce 2017 v číslech: vybrané statistické údaje

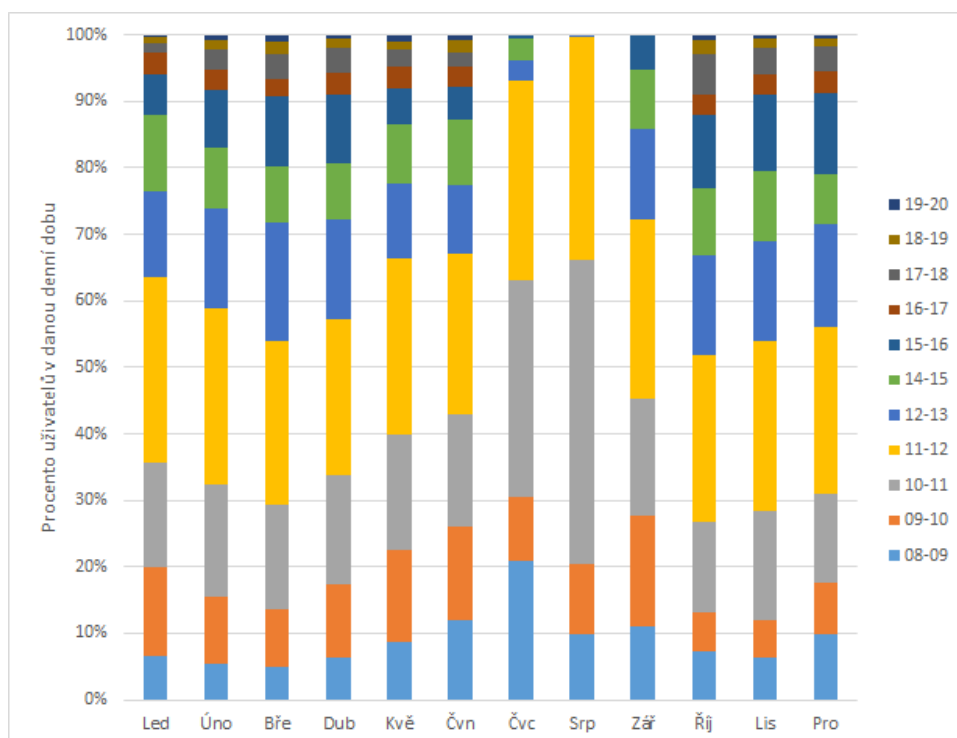
Prostory a služby SIC byly studenty nejvíce využívány v únoru a říjnu, tedy na začátku zimního a letního semestru. Celkově využití prostor SIC stoupá – ilustrovat je to možné například na vytíženosti výpůjčního pultu (*Graf 1*).

Graf 1: Srovnání vytíženosti výpůjčního pultu v roce 2016 a 2017

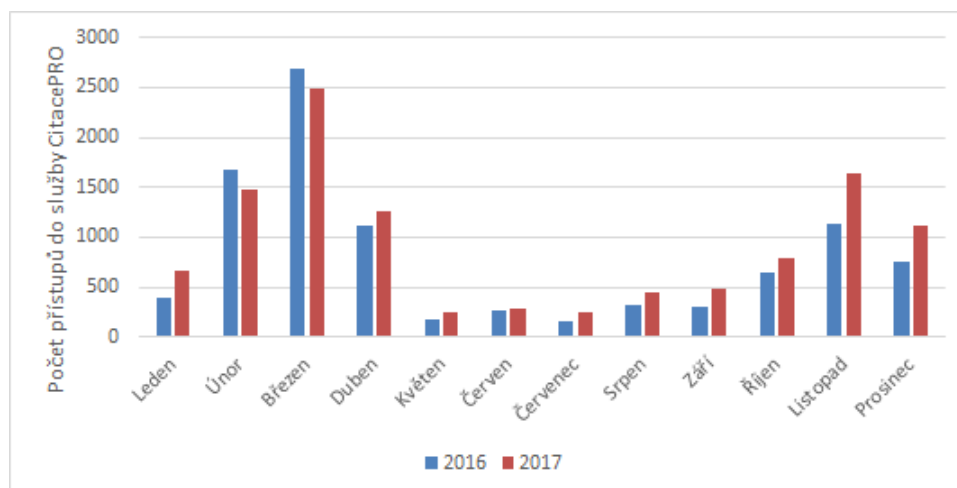
Výpůjční pult byl nejvíce vytížený mezi 11. a 12. hodinou dopoledne (Graf 2). Výchytky v letních měsících jsou způsobeny rozdílnou otevírací dobou v období prázdnin. Rok 2017 byl prvním rokem, kdy byla po celou dobu obou semestrů otevírací doba od 8 do 20 hodin. Z grafu lze vyčíst, že delší otevírací dobu výpůjčního protokolu od 15. do 20. hodiny využije cca 20 % uživatelů.

Graf 2: Vytíženost výpůjčního pultu po hodinách.

Rok 2017 byl již druhým rokem využívání nástroje CitacePRO, který je – na rozdíl od tradičních velmi sofistikovaných citačních manažerů - určený potřebám zejména pregraduálních studentů, kterým umožňuje snadnou správu citací, např. v rámci psaní bakalářských a diplomových prací. Trend využívání se bude ještě vyvíjet (srovnání roku 2016 a 2017 – viz *Graf 3*), ale již teď je možné konstatovat, že mají velmi pozitivní vliv podzimní semináře pro studenty 2. roč. Bc. studia a 1. roč. NMgr. studia, protože studenti tak mohou nástroj začít využívat již v úvodních fázích práce na svých závěrečných pracích. Meziroční počet přístupů do nástroje vzrostl ve srovnání s rokem 2016 o 1 477 přístupů a 221 unikátních uživatelů.

Graf 3: Srovnání využívání CitacePRO v letech 2016 a 2017

3. Informace o činnosti jednotlivých oddělení SIC ČZU

3.1 Oddělení fondů (OF)

Oddělení fondů SIC ČZU zajišťuje následující agendy:

- akvizici odborné literatury pro studenty i pro akademické pracovníky a dílčí knihovny,
- akvizici a koordinaci elektronických informačních zdrojů využívaných univerzitou,
- katalogizaci publikací v ZK a dílčích knihovnách,
- metodické řízení knihovníků dílčích knihoven na katedrách,
- odpisy a revize knihovního fondu ZK a dílčích knihoven,
- vnitrostátní i mezinárodní výměnu publikací,
- distribuci univerzitního periodika Scientia Agriculturae Bohemica,
- provoz čítárny starších ročníků časopisů a jejich archivaci.

Tištěné a elektronické fondy jsou jedním z pilířů kvalitní univerzitní knihovny. SIC i v roce 2017 rozšiřovalo portfolio nabízených informačních zdrojů a zajišťovalo veškeré agendy související s doplňováním, evidencí a správou tištěných i elektronických sbírek. Základní údaje o aktuálním stavu tištěného knihovního fondu jsou uvedeny v *Tab. 1*.

Tab. 1: Základní údaje o knihovním fondu

Přírůstek knihovního fondu za rok 2017 (ks)	2 400
Knihovní fond celkem (ks)	156 112
Počet odebíraných titulů periodik (ks)	211
Počet svazků umístěných ve volném výběru (ks)	6 026

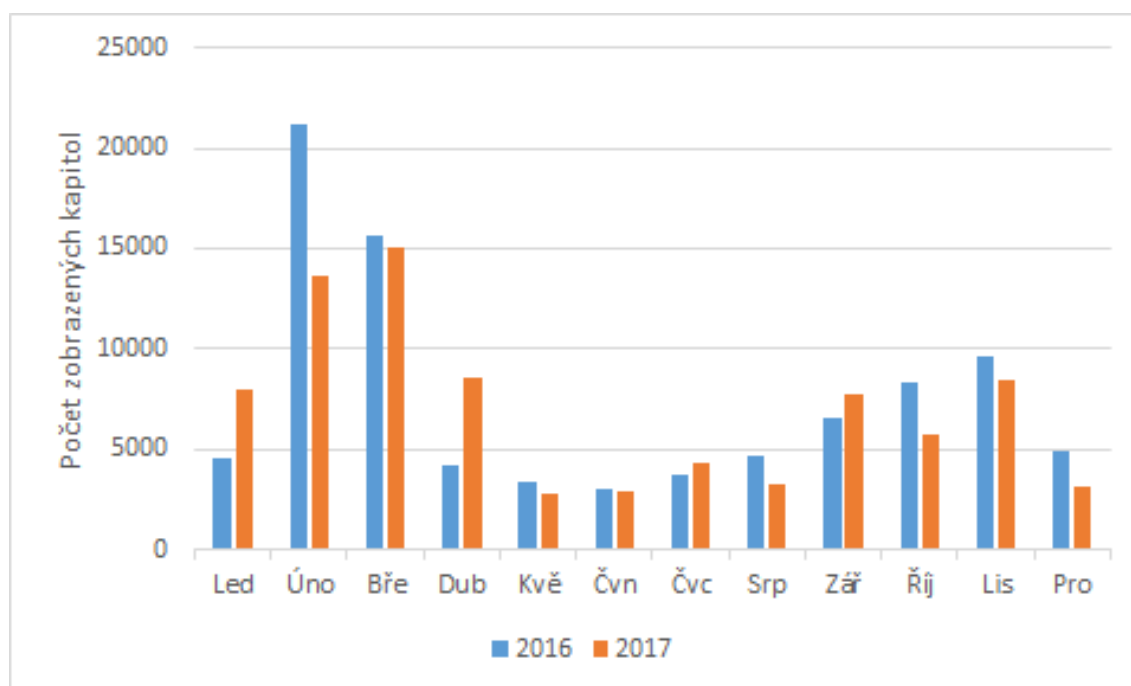
Akvizice a katalogizace odborné literatury

Pro nákup doporučené literatury byl na jaře opět nabídnut katedrám online akviziční formulář, který se v minulém roce osvědčil jako rychlejší a přehlednější způsob sběru požadavků z kateder. Své návrhy na nákup podalo 15 kateder, další katedry podávaly své návrhy průběžně během roku. I nadále probíhá spolupráce s Knihovnou Antonína Švehly, kde je akvizitérka Lenka Kulhavá členkou akviziční komise ÚZEI.

Kromě standardní katalogizace došlo v uplynulém roce ke zpracovávání převedeného fondu dílčí knihovny Katedry řízení PEF¹ v celkovém počtu 2 500 knihovních jednotek. Výrazná část jednotek byla převedena do fondu knihovny SIC, ale některé publikace byly ponechány na katedře formou trvalé výpůjčky.

V roce 2017 pokračovalo předplácení dvou kolekcí elektronických knih na platformě ProQuest Ebook Central (dříve ProQuest Ebrary) v kolekcích Science & Technology a Business & Economics. Využívanost těchto kolekcí byla i v roce 2017 stále vysoká (Graf 4). Dále bylo formou individuálního nákupu pořízeno celkem 7 elektronických knih, z toho v posledním čtvrtletí byly po důkladném uvážení dokoupeny elektronické verze ke třem již zakoupeným tištěným titulům, které jsou ve fondu knihovny. Doufáme, že umožní čtenářům snazší práci s těmito aktivně půjčovanými tituly. Obecně lze konstatovat, že e-kniha se stává na českých VŠ stále běžnějším studijním materiálem a dá se předpokládat, že podíl e-knih ve fondu SIC bude i v následujících letech stoupat.

Graf 4: Využívanost databáze e-knih Ebook Central

Pozn.: Statistická data získána z databáze Ebook Central

Nákup českých a zahraničních periodik

V roce 2017 bylo nakoupeno celkem 211 titulů seriálových publikací tuzemských i zahraničních, včetně denního tisku, převážně v papírové formě, případně kombinované. Pět zahraničních titulů bylo pořízeno pouze elektronických. Snížený počet oproti minulému roku (223 titulů) lze zdůvodnit rostoucím počtem elektronických časopisů nabízených v rámci předplácených kolekcí jednotlivých

¹ Dílčí knihovna této katedry byla zcela zrušena.

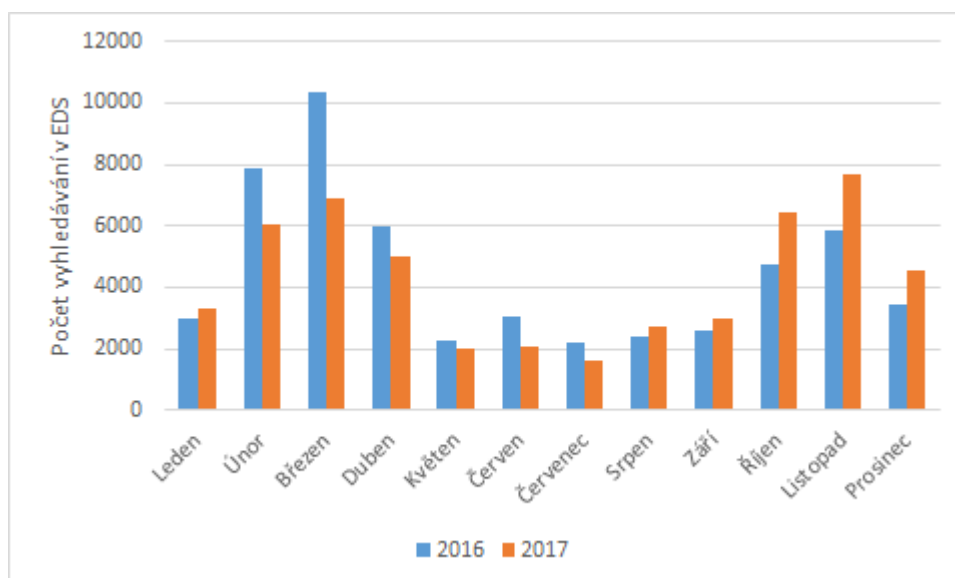
vydavatelů (např. vydavatelství Taylor & Francis), stejně jako kvalitních volně dostupných informačních zdrojů.

V posledním čtvrtletí roku 2017 probíhal výběr dodavatele na nákup zahraničních periodik pro rok 2018 s požadavkem přechodu větší části zahraničních titulů periodik na online verzi, která je jednodušší pro správu a zároveň dostupnější širšímu okruhu uživatelů.

Zpřístupňování elektronických informačních zdrojů

V roce 2017 pokračovalo využívání vyhledávače EBSCO Discovery Service (EDS) jakožto vyhledávače ve většině předplacených odborných databází na ČZU a současně i v knihovním katalogu. Tento vyhledávač je zaměstnanci SIC propagován při školeních studentů ČZU. V letním semestru lze zaznamenat pokles počtu vyhledávání, naopak v zimním semestru je znatelný nárůst počtu vyhledávání (Graf 5). Bude zajímavé tento trend pozorovat i v příštích letech (stejně jako např. u nástroje CitacePRO).

Graf 5: Srovnání počtu vyhledávání v EDS v letech 2016 a 2017

Pokračuje předplácení cloudových služeb společnosti EBSCO, díky kterým je v EDS integrován řízený slovník AgroVoc a od dubna 2017 také speciální vyhledávací okno s nápovědou (viz Obr. 1). Tento vyhledávací řádek prohledává celý systém EDS, tedy jak předplácené elektronické informační zdroje, tak i knihovní katalog. Vyhledávací okno bylo zprovozněno jako widget na webu SIC za pomoci OIKT ČZU.

Obr. 1: Vyhledávací okno na webu Studijního a informačního centra

Hledej knihu nebo odborný článek

Popular Terms

- agriculture
- agriculture or farming
- agribusiness
- agriculture industry
- agricultural
- agricultura
- agriculture education
- agricultural revolution
- agriculture technology
- agricultural subsidies

Vyhledat

Pokračovalo i zpřístupňování odborných databází, jakožto základního pilíře informační podpory vědy a výzkumu na ČZU. V rámci posledního roku dotačního programu MŠMT *Informace základ výzkumu - LR* byly zpřístupněny následující databáze:

- Wiley Online Library
- SpringerLink
- ScienceDirect
- Web of Science,
- Scopus,
- Academic Search Complete a
- ProQuest Central.

Dodavatel databáze Academic Search Complete (EBSCO) navíc zprovoznil testovací přístup k databázi Academic Search Ultimate, který trval od listopadu 2016 do března 2017. Úplný přehled v současnosti přístupných EIZ je k dispozici na: <http://infozdroje.sic.czu.cz>.

V roce 2017 pokračovala na celostátní úrovni příprava na ukončení výše zmíněného dotačního programu MŠMT *Informace základ výzkumu - LR* a přechod na odlišný systém financování a zajišťování přístupu k elektronickým informačním zdrojům (EIZ) pro vědu a výzkum. Probíhala četná jednání o konsorciálním nákupu elektronických informačních zdrojů prostřednictvím *Národního centra pro pořizování, správu a využívání elektronických informačních zdrojů – CzechELib* (dále jen CzechELib), a to pro roky 2018 – 2022. V rámci intenzivních vyjednávání s CzechELib i v rámci ČZU byly vybrány následující zdroje ke konsorciálnímu nákupu:

- BioOne,
- Bisnode Albertina,
- EBSCO Academic Search Complete,
- JSTOR (kolekce *Life Science*),
- ProQuest Ebook Central (kolekce *Academic Complete*),
- ScienceDirect Freedom Collection,
- Scopus,
- SpringerLink,
- Taylor & Francis (kolekce *Business, Management & Economy* a kolekce *Science & Technology*),
- Wiley Online Library (kolekce *STM*),
- Web of Science a
- Scopus

Díky vyjednávání jak mezi ČZU a CzechELib, tak mezi zástupci CzechELib a jednotlivými vydavateli se podařilo pro následující roky rozšířit portfolio EIZ určených pro potřeby zaměstnanců a studentů ČZU a přitom snížit celkové roční výdaje na jejich pořízení.

Knihovní systém ALEPH a báze pro e-knihy

V rámci probíhající virtualizace serverů na ČZU byl i knihovní systém Aleph přesunut na nový server. Během roku byly nainstalovány nejnovější aktualizace a bezpečnostní záplaty. Samotný knihovní systém Aleph byl aktualizován na verzi 23.1.2. V rámci webového katalogu byla přidána logická báze pro elektronické publikace. Tato báze umožňuje snadné vyhledávání pouze v elektronických knihách nakoupených do knihovny. Uživatelům umožní snazší orientaci v knihovním katalogu.

Metodické řízení dílčích knihoven: odpisy a revize

Byl aktualizován seznam dílčích knihoven dostupný v katalogu Aleph. Na základě průběžných zkušeností byla upravena metodika revizí a v průběhu roku byla provedena revize všech dílčích knihoven Technické fakulty ČZU. V letních měsících proběhla fyzická kontrola fondů na sedmi pracovištích² této fakulty a revize byla úspěšně ukončena. Dále jsou zajišťovány běžné služby pro dílčí knihovny – vytváření aktuálních seznamů knih, seznamů odpisů a ztrát a další podpora dle potřeby jednotlivých knihoven.

Agenda ISBN

V agendě ISBN bylo v roce 2017 celkem přiděleno 99 nových ISBN³. Počet přidělených ISBN se oproti předchozímu roku zvýšil. Údaje o publikacích byly zavedeny do interní databáze ČZU a databáze Národní knihovny ČR *Ohlášené knihy*. V rámci agendy povinných výtisků bylo do čtyř knihoven v ČR odesláno celkem 570 kusů publikací (5 kusů od každého ze 114 titulů). Seznam vydávaných publikací byl v rámci nabídkové povinnosti zasílán vybraným knihovnám, které jsou určeny knihovním zákonem. Ohlašovací povinnost nově vydaných titulů byla splněna evidencí v databázi *České knihy* a v periodiku *Nové knihy*.

Na základě nabídkové povinnosti bylo pro externí subjekty (knihovny) vyřízeno 29 objednávek (viz Tab 2) na nově vydané publikace.

Tab. 2: Vyřízené objednávky publikací vydaných na ČZU pro externí subjekty (dle fakult)

Fakulta	Počet objednávek	Množství publikací
FAPPZ	6	8
PEF	4	13
TF	4	4
FŽP	3	3
FLD	11	30
FTZ	1	1

² TF má celkem 10 dílčích knihoven, ale na třech z nich byla revize provedena v roce 2015. Jednalo se o knihovny následujících kateder: k. matematiky, k. jakosti a spolehlivosti strojů a k. zemědělských strojů.

³ Seznam vydaných publikací je dostupný na adrese <https://www.sic.czu.cz/cs/r-8836-dalsi-sluzby/r-8901-publikace-vydane-czu>.

Další služby zajišťované Oddělením fondů v roce 2017:

- Každoročně je aktualizován **seznam periodik v Souborném katalogu Národní knihovny**.
- Pravidelně je doplňována také **Databáze vybraných recenzovaných a impaktovaných časopisů**, která v současnosti obsahuje 93 oborově utříděných periodik. Byly aktualizovány hodnoty impakt faktorů a SJR indexů.
- **Výměna publikací** probíhala v roce 2017 tradičně jak na vnitrostátní, tak na mezinárodní úrovni. Výměnou získal SIC pro své uživatele cca 160 knihovních jednotek a 70 knihovních jednotek pak darem.
- **Rozesílání papírové formy sborníku Scientia Agriculturae Bohemica (SAB)** probíhá již v nižším rozsahu díky jeho dostupnosti online. V současné době je rozesíláno 40 ks každé čtvrtletí a jeden výtisk je ukládán do Velké studovny SIC pro prezenční zpřístupnění uživatelům knihovny.

3.2 Oddělení knihovních služeb (OKS)

Oddělení knihovních služeb SIC ČZU zajišťuje následující agendy:

- absenční i prezenční výpůjčky pro studenty, zaměstnance i pro externí veřejnost,
- provoz studoven,
- vnitrostátní i mezinárodní meziknihovní výpůjční služby,
- referenční služby,
- provoz mediatéky,
- správa skladů,
- správa knihovního fondu.

Výpůjční služby

Od roku 2016 je ve výpůjčních službách zavedena prodloužená **otevírací doba** od 8:00 do 20:00, a to v průběhu celého akademického roku s výjimkou vánočních prázdnin. V červenci a srpnu, tedy v době menšího provozu na univerzitě, byl zajištěn provoz výpůjčního pultu zkrácenou otevírací dobou od 10:00 do 12:00. V září, před začátkem zimního semestru, byla zkrácená otevírací doba od 8:00 do 16:00 hodin. K vracení vypůjčených knih mohli uživatelé knihovny využít venkovního biblioboxu, který je dostupný nepřetržitě. Ve výpůjčních službách během roku aktivně vypomáhají studenti - brigádníci.

V letních měsících, v rámci upraveného režimu otevírací doby, probíhaly práce na opravách a uspořádání fondu v budově SIC, stejně jako revize fondu v dílčích knihovnách na TF ČZU (viz část 3.1).

V roce 2017 již druhým rokem fungovala služba *Moje knihy*. Prostřednictvím emailu mojeknihy@sic.czu.cz si mohou uživatelé objednat pět až deset knih (signatura Z), které jim knihovník do druhého dne nachystá k vyzvednutí. Tato služba nabízí zrychlení práce (a tudíž i menší fronty, především na začátku semestru) i větší komfort služeb pro uživatele. Uživatelé si tuto novou službu již od začátku poměrně oblíbili. Vyřízeno bylo 34 objednávek.

Pohyb knihovního fondu byl v roce 2017 celkově velmi čilý. V *Tab. 3.* je možné vidět jednotlivé typy úkonů, ke kterým v rámci cirkulace fondu dochází a odpovídající statistické údaje.

Tab. 3.: Pohyb knihovního fondu v rámci SIC ČZU v letech 2016 – 2017

Rok / údaj	Absenční výpůjčky	Prodloužení (revýpůjčky)	Prezenční výpůjčky	Rezervace	Vrácené knihovní jednotky	Vráceno do biblioboxu
2016	26779	35734	2683	487	25245	4332
2017	26622	36976	2456	554	27289	3389

Automatické **upomínky** za nevrácené publikace jsou jednotlivým studentům zasílány průběžně, nadále probíhá i vymáhání pohledávek. Jako náhrady za ztracené publikace a zpozdné bylo vybráno 188 600,- Kč.

Uživatelé knihovny

K 31. 12. 2017 byl počet registrovaných uživatelů knihovny 5383. V roce 2017 se nově zaregistrovalo 2073 uživatelů. Novinkou je od roku 2016 možnost registrace externích uživatelů, tedy uživatelů, kteří nejsou ani studenty, ani zaměstnanci ČZU. Většinou se jedná o studenty jiných VŠ, příp. zástupce odborné veřejnosti. Externí uživatelé mohou využít i absenční výpůjčky dokumentů, což dříve možné nebylo. V roce 2016 se takto zapsalo 8 externích uživatelů, v roce 2017 již 15.

Provoz studoven

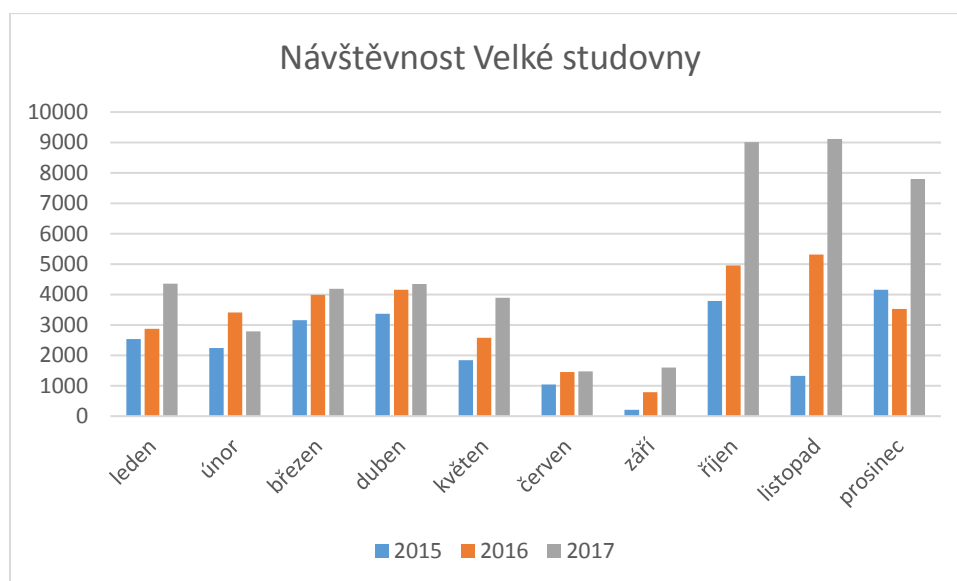
I ve studovnách platila otevírací doba od 8:00 do 20:00. V červenci a srpnu, tedy v době prázdnin, byly studovny zavřené. V červenci a srpnu byly všechny studovny zavřené, v září pak byla, před začátkem zimního semestru, zkrácená otevírací doba od 8:00 do 16:00.

Knihovníci ve **Velké studovně** mají kromě dozoru na starost pomoc studentům s vyhledáváním informací (nejen) v katalogu knihovny, zodpovídáním častých dotazů k provozu knihovny, studoven, apod. Knihovníci zde zpřístupňují prezenční fond, včetně starších tištěných i na DVD dostupných kvalifikačních prací. Také je zde možnost půjčení filmů v rámci Mediatéky do roku 2016 (více k Mediatéce níže). Pro možnost kvalitnějších referenčních služeb byl do Velké studovny přidán druhý počítač pro obsluhu. Od září 2017 je ve Velké studovně nainstalováno automatické počítadlo návštěvníků, takže mohlo být upuštěno od ručního zapisování příchozích a zároveň tak dochází k přesnějšímu měření počtu návštěvníků Velké studovny (viz *Graf 6*).

Malá studovna je volně přístupná pomocí čipových karet a je vybavena 16 počítači a scannerem. Zůstala zde část fondu bakalářských a diplomových prací v papírové formě pod uzamčením. Malá studovna je pro lepší kontrolu monitorována kamerovým systémem. V Malé studovně je také umístěn „antistresový koutek“, ve kterém si mohou studenti vybrat z nabízené oddechové literatury nebo antistresových omalovánek. Skupinová studovna propojená s Malou studovnou je určena ke kolektivnímu řešení úkolů, spolupráci a diskuzím studentů. Jsou zde umístěny oblíbené sedací vaky určené k relaxaci.

Skupinové studovny jsou mezi studenty velmi oblíbené – v budově SIC jsou k dispozici celkem dvě. Studenti mohou využívat i počítačovou učebnu (SIC140), které je také přístupna na kartu a – vzhledem k přítomnému IT vybavení - také monitorována kamerovým systémem.

Graf 6.: Návštěvnost Velké studovny (srovnání let 2015 – 2017).

Meziknihovní výpůjční služby

OKS zajišťovalo i v roce 2017 vnitrostátní a mezinárodní meziknihovní výpůjční službu (MVS a MMVS), a to s přednostním využíváním veřejně dostupných webových stránek (zdarma), licencovaných elektronických informačních zdrojů přístupných na ČZU a služeb českých knihoven, které poskytují MVS zdarma. V ostatních případech byla služba MVS zajišťována za poplatek. Tuto službu jsme poskytovali jak zaměstnancům, tak doktorandům i studentům. Celkově bylo vyřízeno 383 požadavků na MVS.

Mediatéka

Fond filmů mediatéky byl převeden do Velké studovny a doplněn přírůstkem z roku 2016. Filmy si studenti mohou půjčovat prezenčně, absenčně jen pedagogové za účelem výuky. SIC se snaží u jednotlivých součástí univerzity zvýšit využitelnost fondu, který aktuálně čítá 928 filmů. Oproti minulým rokům jsou od r. 2016 se souhlasem autorů k dispozici všechny filmy, které byly na festivalu promítány. Filmy festivalu *Life Sciences Film Festival* z ročníku 2017 již nejsou dostupné ve fyzické formě na DVD, ale poprvé v online podobě přes stránku mediasite.czu.cz. Přístup je zájemcům umožněn z vybraných počítačů na SIC ČZU.

3.3 Oddělení informační podpory a vzdělávání (OIPV)

Oddělení informační podpory a vzdělávání SIC ČZU zajišťuje následující agendy:

- informační vzdělávání: semináře, workshopy, přednášky, e-learning,
- individuální konzultace,
- rešeršní služby,
- propagaci služeb SIC,
- správa Galerie ČZU.

Informační vzdělávání

Zvyšování informační gramotnosti studentů a zaměstnanců ČZU je jedním z pilířů činnosti SIC. Kvůli personálním změnám a dlouhodobé nepřítomnosti lektora bylo nutné v ZS 2017 omezit výuku jednorázových seminářů. Byla však zachována možnost konzultací. V rozvoji této oblasti v roce 2017 byly klíčové následující aktivity:

- **Důraz na rozvoj kritického myšlení a kritického hodnocení informací:** V rámci výuky informační gramotnosti lze vysledovat celosvětový trend, kterým je důraz na kritické myšlení a kritické hodnocení informací (viz například témata přednášek na European Conference of Information Literacy 2017). Lektori z řad zaměstnanců SIC se tomuto tématu aktivně věnují již několik let a stali se celorepublikově uznávanými odborníky. V roce 2017 byly na toto téma realizovány přednášky nejen pro studenty ČZU, ale i pro odbornou knihovnickou veřejnost v rámci semináře Asociace knihoven vysokých škol, pro zaměstnance ÚZEI či pro stážisty AV ČR v rámci semináře na Veletrhu vědy.
- **Zacíleno na zaměstnance:** V rámci výuky byla realizována i přednáška o citačních databázích pro zaměstnance KIT PEF. Ve spolupráci s PEF byly uskutečněny semináře zaměřené na problematiku jednotných vědeckých identifikátorů ORCID a Researcher ID.
- **Výzkum vzdělávacích preferencí a informačních potřeb studentů kombinovaného studia:** V rámci přípravy e-learningového kurzu zaměřeného na metodiku přípravy kvalifikačních prací byl uskutečněn dotazníkový průzkum doplněný o hloubkové rozhovory s dobrovolníky z řad studentů. Výsledky dotazníku byly a i nadále budou využity při přípravě kurzu tak, aby co nejvíce odpovídal potřebám cílové skupiny.
- **Vysoký nárůst individuálních konzultací:** Osobní konzultace se v roce 2017 staly mezi studenty velmi vyhledávanými. V rámci zefektivnění práce byla zavedena nová e-mailová adresa (konzultace@sic.czu.cz), ke které mají přístup všichni zaměstnanci, kteří se konzultacím věnují.
- **Metodologická pomoc fakultám při úpravách citačních pravidel:** Citační problematika je dlouhodobě základním kamenem výuky SIC a na základě zpětné vazby od studentů bylo možné vylepšovat fakultní předpisy týkající se citování.

Vybrané příklady výuky v rámci předmětů na fakultách ČZU a IVP:

- Pracovníci OIPV již počtvrté lektorsky zajistili pět přednášek v rámci akreditovaného předmětu *“Scientific seminar”*, který je povinný pro studenty druhého ročníku bakalářského studia na FTZ. V roce 2017 poprvé proběhla tato výuka kompletně v angličtině. Seminář, zaměřený na metodiku přípravy kvalifikačních prací, byl studenty hodnocen veskrze kladně, stejně jako byla kladně hodnocena spolupráce ze strany garantů předmětu na FTZ. Tři přednášky byly ze strany SIC zajištěny i v rámci kurzu *„Scientific seminar“* pro studenty 1. ročníku navazujícího magisterského studia FTZ.
- Na FLD bylo prezenčním i absenčním studentům vybraných studijních programů představeno vyhledávání odborných informací a citování literatury.
- Na FAPPZ byly představeny služby SIC a práce s elektronickým katalogem knihovny studentům předmětu *„Informační systémy“*.
- Na PEF byly novým doktorandům představeny služby SIC, predátorské časopisy a citační manažer Mendeley v rámci předmětu *„Metodologický seminář 2016“*.

- Na IVP byly zajištěny přednášky na téma vyhledávání v elektronických informačních zdrojích, kritické hodnocení odborných informačních zdrojů a citování pro studenty 1. roč. Bc. programu Poradenství v odborném vzdělávání.
- Na TF byly uskutečněny dvě přednášky zaměřené na vyhledávání v rámci předmětu „*Seminář k Bc. práci*“.

Propagace služeb SIC a komunikace s uživateli

Na počátku letního i zimního semestru byl vydán tradiční Newsletter SIC. Služby a akce SIC byly propagovány prostřednictvím Facebooku. Aktualizovány byly tištěné letáky informující o službách SIC, dostupné v budově u výpůjčního pultu a ve studovnách. Aktivity SIC byly propagovány i v univerzitním zpravodaji Živá univerzita. Noví studenti měli možnost seznámit se se službami SIC i v rámci orientační akce Rozlet se sovou PEF.

Galerie ČZU

V roce 2017 bylo nově OIPV odpovědné za chod Galerie ČZU. Galerie byla po celý rok využita a probíhaly zde výstavy na nejrůznější témata (od výstavy cestovatelských fotografií, přes výstavu k problematice Fair Trade ve spolupráci se studentským spolkem BeFair až po výstavu z dílny Wikipedie). K mnoha výstavám proběhly doprovodné akce a vernisáže. Mezi zaměstnanci SIC měl velký úspěch workshop „SIC píše Wikipedii“, který byl přístupný i pro celou akademickou obec ČZU.

3.4 Kartové centrum, e-shop a archiv

Kartové centrum

Kartové centrum zajišťuje kompletní proces výroby a výdeje všech typů bezkontaktních čipových karet: studentských, zaměstnaneckých, návštěvnických a také různých typů karet pro speciální účely použití (Rozlet PEF, konzult. střediska PEF, klub absolventů ČZU, Lesy ČR). Kartové centrum dále zajišťuje veškerou agendu týkající se evidence a validací karet, skartací nefunkčních karet a použitých tiskových pásek, a řešení veškerých problémů spojených s kartami. SIC zajišťuje správu čipových karet, které jsou využívány v informačním systému ČZU společně s elektronickou univerzitní peněženkou. Kartové centrum se dále zabývá reklamačním procesem při ztrátě funkčnosti karty, který zahrnuje posouzení oprávněnosti na požadavek reklamace a vydává souhlasné nebo nesouhlasné stanovisko. Proces výroby a personalizace karet na začátku školního roku proběhl bez větších problémů.

Vzhledem k potřebám studentů prvních ročníků kombinované formy studia byla v průběhu zimního semestru (od 6. 10. do 24. 11. 2017) prodloužena výdejní doba studentských karet v pátek do 17 hod. Studenti měli možnost vystavenou kartu na místě i zaplatit.

V kartovém centru je možné sjednat cestovní pojištění pro krátkodobé a dlouhodobé výjezdy. Cestovní pojištění lze uzavírat držitelům karet ISIC, ITIC a ALIVE s platnou licencí GTS. Tato služba je k dispozici pro studenty a pedagogy, kteří vyjíždí na studijní pobyty do zahraničí. Celkové výkony kartového centra uvádí *Tab. 6*.

Tab. 6: Výkony kartového centra

Činnost/rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vydané karty ISIC (ks)	5 863	5 437	5 024	4 795	4 842	5 171
Vydané karty ITIC (ks)	119	142	129	98	113	87
Celkem vydané karty zam.; stud.; návšt. (ks)	2 682	2 509	1 485	2 513	1 783	1 804
Vydané reval. známky (ks)	5 630	6 180	6 652	5 808	5 178	6 012
Uzavřená pojištění (ks)	--	27	18	22	11	11

ČZUeshop⁴

Rok 2017 byl prodejně srovnatelný s předchozími roky. Sortiment e-shopu se ustálil, v současné době nabízíme 409 aktivních titulů. Literatura je průběžně doplňována a nákup nových publikací probíhá ve spolupráci s autory publikací a katedrami. V systému e-shopu bylo v letošním roce evidováno 2 703 objednávek, z toho kladně bylo vyřízeno 2 350 objednávek. Celková tržba za uplynulý rok činila 413 747 Kč. Se zavedením EET v květnu 2017 souvisela i změna v pokladním systému a jeho napojení na server finanční správy. V systému e-shopu jako takovém nebyly provedeny žádné změny.

Ústřední spisovna ČZU (Archiv)

V průběhu roku 2017 došlo k převzetí různých typů dokumentů vzniklých v letech 1995-2016. Šlo převážně o agendu Ekonomického odboru (finanční účtárna cca 500 ks šanonů a 50 ks krabic, mzdová účtárna cca 50 ks šanonů a 30 ks balíků a krabic), Odboru řízení lidských zdrojů (35 ks šanonů). A dále pak o starší agendu děkanátů a o agendu rektora od roku 1995. Byly skartovány účetní a školské dokumenty typu „S“, které vznikly z činnosti jednotlivých útvarů ČZU v letech 1990 -2015 v rozsahu 30 bm.

Ve spolupráci se Státním oblastním archivem (konzultace) i nadále pokračovalo třídění dokumentů agendy univerzity podle jejich věcného obsahu, k jejich popsání a řádnému uložení do archivačních obalů a k uložení k trvalé archivaci. Vybrané diplomové práce byly předány do Státního oblastního archivu Chodovec.

V září došlo k přestěhování agendy EO od roku 2012 ze starých prostor spisovny v suterénu rektorátu do nové spisovny s posuvnými regály v suterénu rektorátu a místnost staré spisovny byla předána do užívání PTO. Proběhlo vyhledávání účetních podkladů pro kontroly z NKÚ, MZe, MŠMT a MŽP a projektů (Erasmus, NAZV, VaVpl, centrální rozvojové projekty, Norské fondy) a z agentury TAČR.

4. PROJEKTOVÁ ČINNOST

Pracovníci SIC se v roce 2017 podíleli na realizaci projektu „Podpora elektronických informačních zdrojů a elektronických verzí časopisů“ (IP ČZU). Zároveň se pracovníci SIC zapojili do řešení projektu OP VVV „Modernizace studia a studijních programů, kvalita a poradenství na ČZU v Praze“. Aktivně probíhala spolupráce s Národní technickou knihovnou v rámci jejího projektu „Národní centru pro pořizování, správu a využívání elektronických informačních zdrojů – CzechELib“.

V závěru roku se pracovníci SIC zapojili do příprav projektu do výzvy OP VVV Podpora rozvoje studijní prostředí na VŠ. Do této výzvy připravili návrh modernizace studoven a výukových prostor v budově SIC,

⁴ Aplikace je dostupná na adrese: <https://eshop.czu.cz>.

návrh modernizace Kongresového sálu (ve spolupráci s CAVP ČZU) a návrh na nákup vybraných elektronických informačních zdrojů pro potřeby pregraduálních studentů ČZU (zejména české a zahraniční e-knihy).

5. ÚČAST NA ODBORNÝCH AKCÍCH

V roce 2017 zaměstnanci SIC navštívili množství odborných seminářů, konferencí a školení, které výraznou měrou přispěly k jejich profesnímu rozvoji. Na několika konferencích zástupci SIC prezentovali i své příspěvky.

Vybrané odborné akce, na nichž pracovníci SIC vystupovali se svými příspěvky:

- ACRL 2017, Baltimore, březen 2017 (H. Landová: poster)
- Bibliotekartag 2017, Frankfurt, květen 2017 (H. Landová: příspěvek, panelová diskuse)
- European Conference on Information Literacy, St. Malo, září 2017 (J. Římanová: poster)
- Bibliotheca Academica 2017, Brno, říjen 2017 (H. Landová: příspěvek; K. Paulová: příspěvek, J. Římanová: poster)

Odborné poznatky jsme v roce 2016 mohli čerpat i v zahraničních univerzitních knihovnách, a to prostřednictvím projektu ERASMUS+. Konkrétně se naši pracovníci zúčastnili ERASMUS Staff Training Week for administrative and technical staff, University of Helsinki (J. Římanová a D. Bláha).

H. Landová byla přijata k účasti na ročním vzdělávacím programu LIBER Emerging Leaders Programme⁵. Program byl zahájen v červenci 2017 a skončí v červenci 2018.

6. SPOLUPRÁCE S PARTNERSKÝMI INSTITUCEMI

V rutinním režimu probíhá spolupráce SIC s Národní technickou knihovnou. Dále byla v roce 2017 rozvíjena spolupráce s Ústavem zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) a Knihovnou Antonína Švehly (KAŠ), která byla smluvně podchycena v roce 2016.

Pracovníci SIC rozvíjeli odbornou spolupráci i s dalšími partnery v rámci České republiky i v zahraničí, a to zejména formou členství v knihovnických profesních organizacích:

- Asociace knihoven vysokých škol České republiky (institucionální členství): H. Landová je předsedkyní Výkonného výboru na funkční období 2016 - 2018,
- Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (institucionální členství),
- LIBER - Association of European Research Libraries (institucionální členství),
- American Library Association / Association of College and Research Libraries (H. Landová – individuální členství).

⁵ Detailní informace o programu jsou dostupné na: <http://libereurope.eu/our-activities/leadership/emergingleaders/>